



Van : college van burgemeester en wethouders

Datum : 28 april 2020

Portefeuillehouder(s) : Wethouder Becht

Portefeuille(s) : Personeel & Organisatie

Contactpersoon : M.H. Brander

Tel.nr. : 8961

E-mailadres : brander.m@woerden.nl

Onderwerp:

Voorziening pensioenen (oud-) wethouders jaarrekening 2019

Kennisnemen van:

Aanvullende voorziening pensioenen (oud-)wethouders van € 2.229.030,- bij de jaarrekening van 2019.

1. Inleiding

De pensioenpremie van wethouders wordt op het salaris van de wethouder ingehouden. Deze wordt gestort in de gemeentelijke voorziening pensioen (oud-)wethouders en niet bij een pensioenfonds. Gemeenten hebben op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) de taak om hiervoor een voorziening te vormen. Daarmee is zichtbaar voor welk bedrag oud- en zittende wethouders pensioen hebben opgebouwd.

Daarnaast moet de gemeente er rekening mee houden dat een vertrekkende wethouder kan verzoeken om de waarde van zijn pensioen over te dragen aan een ander pensioenfonds omdat hij of zij bij een nieuwe werkgever is begonnen, de zogenaamde waardeoverdracht. Dit kan ook een waardeoverdracht zijn naar een andere gemeente waar hij of zij tot wethouder is benoemd.

Gemeente Woerden moet voor de pensioenen van (oud-) wethouders daarom een voorziening aanhouden. De hoogte van deze benodigde voorziening om aan de toekomstige pensioenverplichtingen van (oud-) wethouders te kunnen voldoen dient elk jaar rond deze tijd opnieuw vastgesteld te worden. Dit is een vereiste dat voortvloeit uit de regels voor de jaarrekening. Het resultaat kan zijn dat er een extra dotatie (nadeel in de jaarrekening) nodig is omdat bijvoorbeeld de rekenrente is gedaald. In de jaarrekening zorgt de gedaalde rekenrente voor een tegenvaller. Het saldo van de jaarrekening valt lager uit. Het kan ook zijn dat er een vrijval (voordeel) ontstaat omdat de rekenrente juist weer is gestegen of omdat pensioenreserveringen vrij vallen. De reservering kan op grond van een aantal variabelen in andere jaren weer wijzigen. Het bedrag van de voorziening betreft geen uitgave maar een reservering. Per jaar wordt niet per definitie een hoog bedrag uitgekeerd, in 2019 is bijvoorbeeld 178.000,- euro uitgekeerd. Reguliere onttrekkingen vinden plaats op het moment dat er pensioenoverdrachten plaatsvinden en door pensioenuitkeringen. Het is dus niet zo dat het al vaststaat dat de gemeente daadwerkelijk het gehele bedrag in de voorziening ook daadwerkelijk moet uitkeren. Overigens heeft de wijze van het berekening van de benodigde omvang van de pensioen voorziening (oud) wethouders geen invloed op de begroting 2020. De voorziening wordt in de jaarrekening 2019 opgehoogd door middel van een balansmutatie welke ten laste komt van het resultaat 2019.

Voor de reservering die moet worden gemaakt voor zowel de lopende uitkeringen als voor de mogelijke overdracht van pensioenaanspraken is een verplichte rekensystematiek van kracht. Het is voorgeschreven dat de voorziening pensioen (oud-)wethouders conform deze actuariële berekeningen wordt opgenomen.

Om die reden wordt jaarlijks zo'n actuariële berekening gemaakt. Hierbij moet de rekenrente in lijn zijn met de rekenrente die wordt gehanteerd voor waardeoverdrachten. Deze berekening worden uitgevoerd door een gerenommeerd bureau. Dit bureau is gespecialiseerd in de uitkeringen en pensioenen van (oud-)

politieke ambtsdragers en voert deze berekeningen uit voor het overgrote gedeelte van de Nederlandse gemeenten.

Helaas is dit jaar een forse tegenvaller ontstaan omdat de rekenrente aanmerkelijk is gedaald. Normaal wordt u bij de jaarrekening 2019 over deze tegenvaller geïnformeerd. Gezien de omvang menen wij u echter eerder over deze tegenvaller te moeten informeren.

2. Verhoging van de voorziening door veranderende omstandigheden

Twee belangrijke algemene factoren in de berekening van de hoogte van de voorziening zijn de rekenrente en de sterftetabel. Daarnaast zijn er persoonlijke factoren die invloed hebben op de hoogte van de voorziening.

Rekenrente

De individuele overdrachtswaarden van pensioenen worden in hoge mate bepaald door de marktrente. Die is laag. Bij de overdrachtswaarden moet worden gerekend met de 25-jaarsrente die De Nederlandsche Bank maandelijks publiceert. In de jaarrekening 2018 werd de voorziening berekend met een rente van 1,577 procent. Voor het vaststellen van de hoogte van de voorzieningen ten behoeve van de jaarrekening 2019 geldt dat de te gebruiken rekenrente is gedaald naar 0,290 procent. Dit heeft grote invloed op de omvang van de voorziening. Doordat minder rente-inkomsten worden voorzien, moet er meer kapitaal worden aangehouden (in de vorm van een voorziening). Omdat het verschil in rentepercentage zo groot is betekent dit een veel hogere storting in de voorziening, die afhankelijk van de leeftijd van de wethouders, oploopt met 15 tot 75 procent.

Sterftetabel

De stijging van de levensverwachting wordt bepaald op basis van het aantal mensen dat sterft in een bepaalde periode. Hiernaar wordt gekeken op basis van een aantal jaren in het verleden. Uit de gegevens van de afgelopen jaren is de conclusie dat de mensen gemiddeld langer leven dan vroeger. De stijging van de levensverwachting verschilt per leeftijdscohort. Het effect op de voorziening als gevolg van de stijging van de levensverwachting is relatief gering.

Individuele factoren

Naast de 2 standaard factoren (rekenrente en sterftetabel) spelen veel individuele factoren een rol bij de berekening van de voorziening per (oud-)wethouder. Denk hierbij onder meer aan de verlaging van de AOW-leeftijd als gevolg van het pensioenakkoord en de omzetting van de berekening van de AOW-leeftijd van 68 jaar naar de fictieve AOW leeftijd volgens de Sociale Verzekeringsbank. Die verschillen per individu. Door de vele individuele factoren is een specifiekere uitsplitsing van de effecten niet mogelijk.

Het totale effect van de algemene en individuele factoren op de voorziening is een bedrag van €1.893.783,-

3. Correctie op voorziening bij jaarrekening 2018

In de jaarrekening 2018 is conform de berekeningen van het externe bureau de voorziening opgenomen van € 3.538.957,-. In de berekening was per abuis voor één oud-wethouder een maandbedrag gehanteerd in plaats van een jaarbedrag. Het betreft een complexe actuariële berekening en is daarom begin 2019 niet ontdekt door zowel ons als de accountant. Bij het onderzoek naar de verschillen tussen de hoogte van de nieuwe en de oude voorziening is dit aan het licht gekomen. De hoogte van deze herstelpost bedraagt € 335.247,-.

4. Aanvullende voorziening bij de jaarrekening van 2019

De voorziening (oud-)wethouders moet bij de jaarrekening van 2019 worden verhoogd met € 2.229.030,-. We tonen het verloop van de voorziening in 2019 en de benodigde voorziening voor de jaarrekening 2019.

Verloop van de voorziening in 2019

In 2019 heeft het saldo van de voorziening zich als volgt ontwikkeld:

Stand per 31-12-2018	€ 3.538.957,-
Pensioenoverdracht ex-wethouder	- € 51.987,-
Onttrekking door pensioenuitkering in 2019	- € 177.996,-
Resterend saldo	€ 3.308.973,-

Benodigde voorziening voor de jaarrekening 2019

Het externe bureau heeft berekend dat ultimo 31 december 2019 een voorziening moet zijn getroffen van € 5.610.263,-. Dat betekent dat de voorziening met € 2.229.030,- moet worden verhoogd.

Benodigde voorziening 31 december 2019	€ 5.610.263,-
Saldo 31-12-2019	- € 3.308.973,-
Verschil	€ 2.301.290,-
Reeds geraamd in de begroting	- € 72.260,-
Aanvullende voorziening	€ 2.229.030,-
Bestaande uit:	
<i>Gevolgen rekenrente, sterftetabel, individuele factoren</i>	€ 1.893.783,-
<i>Correctie op voorziening bij jaarrekening 2018</i>	€ 335.247,-

Kernboodschap:

Door de sterke daling van de rekenrente, de aanpassing van de sterftetabel en het herstel van de reservering voor een ex-wethouder moet de voorziening pensioenen (oud-)wethouders in de jaarrekening 2019 worden verhoogd tot € 5.6120.263,-.

De aanpassing van de voorziening (oud-)wethouders is een niet-beïnvloedbare uitgaaf. Er is immers voorgeschreven hoe de hoogte moet worden bepaald. Wij hebben in het kader van het opstellen van de jaarrekening de berekeningen voor het externe bureau laten opstellen en zijn aan de hand hiervan in gesprek gegaan met onze accountant over de wijze waarop de aanpassing moest worden verwerkt. Dit heeft bij elkaar enige tijd in beslag genomen. Bij het ontvangen van de berichtgeving over de gewijzigde rente kenden wij de impact van de aangepaste rekenrente en sterftetabellen uiteraard nog niet.

Gezien de omvang van deze tegenvaller willen wij u al voor u de jaarrekening ontvangt hiervan op de hoogte stellen. De nieuwe actuariële berekening is in februari door het externe bureau uitgevoerd. Nu in april duidelijk is geworden dat net als de concern controller ook de accountant van mening is dat deze last in één keer in de jaarrekening 2019 verwerkt moet worden informeren wij u over de toedracht door middel van deze RIB.

Financiën:

In circulaire 2018-0000595226 d.d. 18 december 2019 wordt in paragraaf 2 het jaarlijkse advies gegeven over hoe een overheidsorgaan de omvang van de benodigde voorziening voor Appa-pensioenen en waarde-overdracht kan berekenen.

De berekening voor de gemeente Woerden wordt door een extern bureau uitgevoerd op basis van de genoemde circulaire.

Er is overleg geweest met de accountant op welke termijn de stijging van de benodigde voorziening in de jaarstukken moet worden verwerkt. De accountant heeft aangegeven dat de voorziening conform de actuariële berekening moet zijn, dus dat deze bij de jaarrekening 2019 in zijn geheel dient te worden verwerkt.

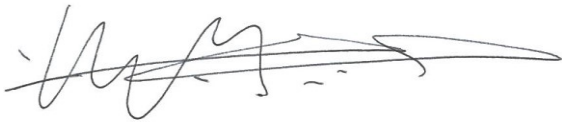
Vervolg:

De hogere storting in de voorziening zal worden verwerkt bij de jaarrekening 2019. Verder wordt ieder jaar bij de opstelling van de jaarrekening de actuele berekeningen gemaakt voor de hoogte van de voorziening.

Bijlagen:

Geen

Het college van burgemeester en wethouders,



Drs. M.H.Brander
Gemeentesecretaris (wnd.)



V.J.H. Molkenboer
Burgemeester